

EIR 2019:

Utvalda nyckelfakta om genomförandet av EU:s miljöskyddslagstiftning

DEFINITION, SYFTEN OCH FÖRDELARNA MED EIR

- Syftet med utvärderingen av genomförandet av miljöskyddslagstiftningen (EIR) är att förbättra genomförandet av EU:s miljöpolitik och -lagstiftning genom att identifiera orsakerna till luckor i genomförandet och ta upp systemiska hinder för miljöskyddslagstiftningen på olika politiska områden. I utvärderingen kartläggs de största utmaningarna för varje medlemsstat och de bra metoder som finns.
- När gemensamt överenskomna regler inte genomförs ordentligt kan kommissionen vidta rättsliga åtgärder, och ofta har kommissionen inget annat val. För att förbättra möjligheterna till ett bättre genomförande enligt tidtabell (och inte som förut enbart korrigera överträdelser av EU-lagstiftningen efteråt) införde kommissionen emellertid EIR för att EU-länderna ska kunna hitta skräddarsydda lösningar i ett så tidigt skede som möjligt.
- Genomförandet av EU:s miljöpolitik och miljöskyddslagstiftning är helt nödvändigt för en hälsosam miljö, och kan skapa nya möjligheter för ekonomisk utveckling och grön tillväxt.
- I en ny studie uppskattas de totala samhällskostnaderna för att miljöpolitiken inte genomförs som den ska till omkring 55 miljarder euro per år.
- Kommissionen stöttar helhjärtat medlemsstaternas ansträngningar att förbättra genomförandet, t.ex. genom peer-to-peerverktyget och bilaterala dialoger. För att dessa verktyg ska komma till sin rätt krävs ett aktivt engagemang från de regionala och lokala myndigheternas och andra intressenters sida.

CIRKULÄR EKONOMI

- Europeiska kommissionen antog 2015 en ambitiös handlingsplan för den cirkulära ekonomin som innehåller åtgärder för att bidra till att stimulera EU:s övergång till en cirkulär ekonomi, kraftigt stärka den globala konkurrenskraften, främja hållbar ekonomisk tillväxt och skapa sysselsättning.
- EU:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin utgör ett konkret och ambitiöst handlingsprogram med åtgärder som omfattar hela cykeln, med allt från produktion och konsumtion till avfallshantering och returråvarumarknad, samt ett reviderat lagstiftningsförslag om avfall. I bilagan till handlingsplanen anges en tidtabell för när handlingarna ska vara slutförda. De föreslagna handlingarna kommer att bidra till att

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**

”sluta cirkeln” för produkternas livscyklar genom ökad återvinning och återanvändning och ge fördelar för både miljön och ekonomin.

- Samtidigt som EU:s politiska ram för den cirkulära ekonomin har stärkts finns det fortfarande utrymme för förbättring av genomförandet på olika områden, t.ex. avfall.
- När det gäller avfall har återvinningsmålet på 50 procent av det kommunala avfallet till 2020 nåtts av fem medlemsstater, medan ett antal andra riskerar att missa målet.
- Förebyggande av avfall förblir en viktig utmaning – i genomsnitt har kommunernas avfallsproduktion i EU ökat sedan 2014.

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

- EU:s klimatlagstiftning syftar till att bidra till ett mer klimatresilient Europa genom höjd beredskap och bättre kapacitet att svara på klimatförändringens effekter på lokal, regional och nationell nivå, samt på EU-nivå.
- Överlag ligger genomförandet av klimatlagstiftningen på en bra nivå i hela EU, men ansträngningar på medlemsstats- och EU-nivå behöver intensifieras för att förebygga och/eller minimera skador som orsakas av klimatförändringen.
- Om EU:s klimatlagstiftning skulle genomföras fullt ut, skulle EU:s utsläpp minska med omkring 45 procent till år 2030 (jämfört med 1990).

SKYDDET AV NATUREN OCH DEN BIOLOGISKA MÅNGFALDEN

- EU har redan nått målet i FN-konventionen om biologisk mångfald, som går ut på att tio procent av kust- och havsområdena ska utgöras av skyddsområden år 2020. Natura 2000 har fortsatt att utökas på land och täcker nu 18 procent av landområdena. Trots framstegen behöver de flesta medlemsstater skynda på ansträngningarna för att nå ett slutförande och en god förvaltning av Natura 2000.
- Förlusten av den biologiska mångfalden fortskrider i EU, även om vissa framsteg har gjorts på lokal nivå. Det finns betydande brister i medlemsstaternas genomförande, verkställande, finansiering och politiska integration, och det påverkar ansträngningarna med att skydda europeiska ekosystem för tryck, t.ex. olämpliga jordbruksmetoder, stadsutbredning och spridning av invasiva främmande arter.

MEDBORGARNAS HÄLSA OCH LIVSKVALITET

Luftkvalitet/buller

- Samtidigt som luftkvaliteten i Europa har förbättrats de gångna decennierna, behöver majoriteten av medlemsstaterna bli ännu bättre på att minska utsläppen, främst från transporter och jordbruk, och främja mer miljövänlig energiproduktion.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**

- Medlemsstaterna och kommissionen har varit engagerade i dialoger om luftkvaliteten sedan 2017. Fram till slutet av 2018 har sex "Clean Air Dialogues" organiserats för att ta upp särskilda utmaningar i Tjeckien, Ungern, Irland, Luxemburg, Slovakien och Grekland.

Industriutsläpp

- Direktivet om industriutsläpp syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön och samtidigt stärka innovationer och konkurrenskraft. Många banbrytande teknologier finner praktiska tillämpningar, vilket hjälper till att i betydande grad minska föroreningarna, men utmaningar kvarstår: industriutsläppen från energisektorn är de största föroreningskällorna i elva medlemsstater, den största andelen utsläpp i sju länder kommer från fjäderfä- och svinuppfödning, samt järn- och stålverk är den största källan i två av länderna. Utsläppen från avfallshanteringsverksamhet förblir ett bekymmer i tre medlemsstater.

Vatten

- Fastän ett antal medlemsstater har vidtagit bra åtgärder återstår mycket arbete för att nå målen fullt ut i EU:s vattenlagstiftning, t.ex. när det gäller kommunala avlopp, översvämnings- och flodområdesförvaltning. Ökade investeringar, även via EU-medel, kommer definitivt att behövas om målen ska nås.

Kemikalier

- Miljömässigt god hantering och säker användning av kemikalier utgör huvudfokus i EU:s kemikalielagstiftning. Medlemsstaterna stärker sitt samarbete för att genomföra lagstiftningen.

MILJÖBESKATTNING, GRÖN OFFENTLIG UPPHANDLING OCH MILJÖFINANSIERING

- Ekonomiska incitament och ekonomiska instrument, däribland utfasning av miljöskadliga stöd, erbjuder ett effektivt och ändamålsenligt sätt att nå miljömålen.
- I flera medlemsstater är huvudutmaningen att se till att finansieringen av miljöåtgärder stannar kvar på en lämplig nivå. I andra medlemsstater råder problem med att utnyttja EU-medlen på ett effektivt sätt, vilket ibland beror på att förvaltningarna saknar kapacitet.
- Öronmärkt finansiering är ofta nödvändig för att nå miljömålen. Inom de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESIF) går den största andelen medel till "miljöskydd och resurseffektivitet" i tolv medlemsstater under perioden 2014-2020.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**

STYRNING/MILJÖINTREGRATION

- I ett antal medlemsstater är miljömyndigheterna underbemannade och denna brist på kapacitet och resurser påverkar deras förmåga att genomföra och verkställa regler och mål.
- Medlemsstaterna kan fortfarande förbättra sin miljöstyrning i stort. Det gäller bl.a. transparens, åtkomst till information och se till att icke-statliga organisationer kan väcka åtal i miljöfrågor. Det handlar även om att förbättra resurser och kapacitet för förvaltningarnas olika nivåer för att effektivt verkställa och genomföra miljölagstiftningen.
- Bättre miljöintegration kan uppnås om miljöhänsyn beaktas när ramarna för andra politikområden fastställs och åtgärderna genomförs i praktiken, t.ex. inom energi, transport och jordbruk.
- Taiex-EIR peer-to-peer är ett verktyg för peer-learning (lärande av varandra). Det verkar för att förbättra miljömyndigheternas genomförande av miljöåtgärder.
- Expertutbyten inom Taiex-EIR peer-to-peer kan ta upp alla frågor som omfattas av EIR-landsrapporterna, t.ex. cirkulär ekonomi och avfallshantering, naturskydd, biologisk mångfald, grön infrastruktur och markskydd, bättre luftkvalitet, vattenkvalitet och -förvaltning och hållbar stadsutveckling. De kan också ta itu med gemensamma orsaker till brister i genomförandet, t.ex. administrativ kapacitet, färdigheter, samordningsmekanismer, tillgång till rättslig prövning, miljöansvar, försäkran om efterlevnad och rapportering och delning av miljöinformation eller andra aspekter av miljöförvaltning.
- Taiex-EIR peer-to-peer-verktyget fick en lyckad start 2018. Alla medlemsstater var involverade i minst ett event, och mer än hälften av dessa var workshoppar där flera länder medverkade. Under 2018 genomfördes 19 projekt. De flesta P2P-projekten hittills har handlat om den cirkulära ekonomin, avfall och luft.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**